

บทที่ 4

ผลของการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประเภทของอาหาร

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง 597 คน ผู้วิจัยรวบรวมอาหารได้ทั้งสิ้น 423 ชนิด จัดแบ่งประเภทได้ดังนี้

1. อาหารคาว 236 ชนิด จำแนกเป็นดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงร้อยละจำแนกตามประเภทอาหารท้องถิ่นภาคใต้

ประเภท	ชนิด	จำนวน	ร้อยละ
อาหารคาว		236	100.00
ประเภทต้มหรือแกง		97	41.03
	1. แกงเผ็ด, คั่วเผ็ด ฯลฯ	63	26.64
	1) แกงคั่ว	16	6.76
	2) คั่วเผ็ด, ผัดเผ็ด	8	3.38
	3) แกง	30	12.69
	4) แกงส้ม	9	3.80
	2. แกงจืด, ต้มต่าง ๆ	33	13.95
	1) แกงเลียง	8	3.38
	2) ต้มส้ม, ต้มต่าง ๆ		
	ที่ไม่ใส่กะทิ	13	5.49
	3) ต้มกะทิ	12	5.07
ประเภทผัด (คั่ว), ยำ		63	26.64
ปลา	1. คั่ว(ผัด)	20	8.46
	2. ยำ	43	18.18
	3. ปลา	-	0.00

ตารางที่ 6 แสดงร้อยละจำแนกตามประเภทอาหารท้องถิ่นภาคใต้ (ต่อ)

ประเภท	ชนิด	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทเครื่องเคียง		34	14.38
	1. ทอด	11	4.65
	2. ย่าง, ปิ้ง	14	5.92
	3. นึ่ง	4	1.69
	4. อื่น ๆ	5	2.11
ประเภทเครื่องจิ้ม		43	18.18
	1. เคย	6	2.53
	2. น้ำซุบ	18	7.61
	3. น้ำพริก	17	7.19
	4. หลน	2	0.84
อาหารหวาน		149	100.00
ประเภทต้ม		22	14.76
ประเภทนึ่ง		38	25.50
ประเภทอบ		1	0.67
ประเภทกวน		19	12.75
ประเภทลอยแก้ว		-	0.00
ประเภทลวก		1	0.67
ประเภทเชื่อม		-	0.00
ประเภทปิ้ง		2	1.34
ประเภททอด		36	24.15
ประเภทเบ็ดเตล็ด		30	20.13
อาหารว่าง		38	100.00

จากตาราง อาหารท้องถิ่นภาคใต้ จำแนกตามประเภทอาหารคาว อาหารหวาน และอาหารว่าง พบว่า อาหารคาวส่วนใหญ่เป็นประเภทต้มหรือแกง คิดเป็นร้อยละ 41.03 รอง

ลงมาเป็นประเภทแกงเผ็ด, ต้มเผ็ด ฯลฯ และ ประเภทผัด (คั่ว), ยำ, พล่า คิดเป็นร้อยละ 26.64 และน้อยที่สุดเป็นประเภทเครื่องเคียง คิดเป็นร้อยละ 14.38 (ดูรายชื่ออาหาร ตารางที่ 11-13)

อาหารหวานส่วนใหญ่ เป็นประเภทหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 25.50 รองลงมาเป็นประเภททอด คิดเป็นร้อยละ 24.15 และน้อยที่สุดเป็นประเภทอบกับประเภทลวก คิดเป็นร้อยละ 0.67 (ดูรายชื่ออาหาร ตารางที่ 14-16)

รายละเอียดของอาหารแต่ละชนิด

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาหารท้องถิ่นภาคใต้ทั้งหมด (ดูภาคผนวก ก.) นำมาจำแนกตามสภาพความนิยม กล่าวคือ ยังเป็นที่นิยม เกือบจะสูญหาย และสูญหายไปแล้ว ดังรายละเอียดจากตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 แสดงร้อยละตามประเภทอาหารจำแนกตามสภาพความนิยม

ประเภทอาหาร	ยังเป็นที่นิยม		เกือบจะสูญหาย		สูญหาย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาหารคาว	128	54.14	104	43.99	4	1.69	236	100.00
อาหารหวาน	52	34.89	80	53.69	17	11.40	149	100.00
อาหารว่าง	19	50.00	17	44.73	2	5.26	38	100.00

จากตาราง อาหารท้องถิ่นภาคใต้ประเภทอาหารคาว พบว่าส่วนใหญ่เป็นอาหารที่ยังเป็นที่นิยม คิดเป็นร้อยละ 54.14 รองลงมาเป็นอาหารที่เกือบจะสูญหาย คิดเป็นร้อยละ 43.99 และน้อยที่สุดเป็นอาหารคาวสูญหาย คิดเป็นร้อยละ 1.69

ประเภทอาหารหวาน พบว่าส่วนใหญ่เป็นอาหารที่เกือบจะสูญหาย คิดเป็นร้อยละ 53.69 รองลงมาเป็นอาหารที่ยังเป็นที่นิยม คิดเป็นร้อยละ 34.89 และน้อยที่สุดเป็นอาหารหวานสูญหาย คิดเป็นร้อยละ 11.40

ประเภทอาหารว่าง พบว่าส่วนใหญ่เป็นอาหารที่ยังเป็นที่นิยม คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาเป็นอาหารที่เกือบจะสูญหาย คิดเป็นร้อยละ 44.73 และน้อยที่สุดเป็นอาหารว่างสูญหาย คิดเป็นร้อยละ 5.26

ตารางที่ 8 แสดงร้อยละตามประเภทอาหาร จำแนกตาม เวลารับประทาน และสภาพความนิยม

สภาพความนิยม	ยังเป็นที่ยอมรับ		เกือบจะสูญหาย		สูญหาย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทอาหารคาว							236	100.00
เวลาเช้า	97	41.03	64	27.07	3	1.26	164	69.37
เวลากลางวัน	117	49.49	85	35.95	4	1.69	206	87.13
เวลาเย็น	123	52.02	103	43.56	4	1.69	230	97.29
ประเภทอาหารหวาน							149	100.00
เวลาเช้า	22	14.76	20	13.42	1	0.67	43	28.85
เวลากลางวัน	49	32.87	75	50.99	17	11.40	142	95.28
เวลาเย็น	27	18.11	18	12.07	2	1.34	47	32.00
ประเภทอาหารว่าง							38	100.00
เวลาเช้า	3	7.89	-	0.00	-	0.00	3	7.89
เวลากลางวัน	19	49.97	17	44.71	2	5.26	38	99.98
เวลาเย็น	1	2.63	-	0.00	-	0.00	1	2.63

จากตาราง อาหารท้องถิ่นภาคใต้ จำแนกตามเวลารับประทาน พบว่าประเภทอาหารคาวส่วนใหญ่นิยมรับประทานเวลาเย็น คิดเป็นร้อยละ 97.29 รองลงมานิยมรับประทานเวลากลางวัน คิดเป็นร้อยละ 87.13 (ดูรายชื่ออาหาร ตารางที่ 11-13) และยังมีพบอีกว่านิยมรับประทานเวลาเย็น ซึ่งยังเป็นที่ยอมรับ และเกือบสูญหาย คิดเป็นร้อยละ 52.06 และ 43.56 ตามลำดับ

ประเภทอาหารหวาน ส่วนใหญ่นิยมรับประทานเวลากลางวัน คิดเป็นร้อยละ 95.28 รองลงมา เป็นนิยมรับประทานเวลาเย็น คิดเป็นร้อยละ 32.00 (ดูรายชื่ออาหาร ตารางที่ 14-16) และยังมีพบอีกว่าเป็นอาหารนิยมรับประทานเวลากลางวันที่เกือบจะสูญหาย และยังเป็นที่ยอมรับ คิดเป็นร้อยละ 50.99 และ 32.87 ตามลำดับ

ประเภทอาหารว่าง ส่วนใหญ่นิยมรับประทานเวลากลางวัน คิดเป็นร้อยละ 99.98 รองลงมานิยมรับประทานเวลาเช้า คิดเป็นร้อยละ 7.89 (ดูรายชื่ออาหาร ตารางที่ 14-16) และยังมีพบอีกว่านิยมรับประทานเวลากลางวันซึ่งยังเป็นที่ยอมรับ และที่เกือบจะสูญหาย คิดเป็นร้อยละ 49.97 และ 44.71

ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงร้อยละตามประเภทอาหาร จำแนกตามเทศกาล และสภาพความนิยม

เทศกาล	สภาพความนิยม		ยังเป็นที่ยอมรับ		เกือบจะสูญหาย		สูญหาย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทอาหารคาว									236	100.00
เข้าพรรษา	-	0.00	-	0.00					-	0.00
ออกพรรษา	-	0.00	1	0.42					1	0.42
ทอดกฐิน	2	0.84	1	0.42					3	1.26
สงกรานต์	-	0.00	-	0.00					-	0.00
ไหว้พระจันทร์	-	0.00	-	0.00					-	0.00
ฮารีรายอ	-	0.00	-	0.00					-	0.00
วันสารท	-	0.00	-	0.00					-	0.00
ประเภทอาหารหวาน									149	100.00
เข้าพรรษา	1	0.67	-	0.00					1	0.67
ออกพรรษา	2	1.34	-	0.00					2	1.34
ทอดกฐิน	2	1.34	2	1.34					3	2.01
สงกรานต์	1	0.67	-	0.00					1	0.67
ไหว้พระจันทร์	-	0.00	-	0.00					-	0.00
ฮารีรายอ	6	4.02	-	0.00					6	4.02
วันสารท	9	6.03	6	4.02					15	10.07

ตารางที่ 9 แสดงร้อยละตามประเภทอาหาร จำแนกตามเทศกาล และสภาพความนิยม (ต่อ)

เทศกาล	สภาพความนิยม		เกือบจะสูญหาย		สูญหาย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทอาหารว่าง							38	100.00
เข้าพรรษา							-	0.00
ออกพรรษา							-	0.00
ทอดกฐิน							-	0.00
สงกรานต์							-	0.00
ไหว้พระจันทร์							-	0.00
ฮารีรายอ							-	0.00
วันสารท							-	0.00

จากตาราง อาหารท้องถิ่นภาคใต้ จำแนกตามเทศกาล พบว่าประเภทอาหารคาว ส่วนใหญ่นิยมรับประทานในเทศกาลทอดกฐิน คิดเป็นร้อยละ 1.26 รองลงมานิยมรับประทานในเทศกาลออกพรรษา คิดเป็นร้อยละ 0.42 และยังพบอีกว่าเป็นอาหารคาวที่รับประทานในเทศกาลทอดกฐิน ซึ่งยังเป็นที่ยอมรับและเกือบจะสูญหาย คิดเป็นร้อยละ 0.84 และ 0.42 ตามลำดับ

ประเภทอาหารหวาน ส่วนใหญ่นิยมรับประทานในเทศกาลวันสารท คิดเป็นร้อยละ 6.03 รองลงมาเป็นอาหารนิยมนิยมรับประทานในเทศกาลฮารีรายอ คิดเป็นร้อยละ 4.02 และ ยังพบอีกว่าเป็นอาหารหวานที่นิยมนิยมรับประทานในเทศกาลวันสารท และ เทศกาลฮารีรายอ ซึ่งยังเป็นที่ยอมรับ คิดเป็นร้อยละ 10.07 และ 4.02 ตามลำดับ

ประเภทอาหารว่าง พบว่า ไม่มีอาหารว่างชนิดใดที่นิยมรับประทานในเทศกาล

ตารางที่ 10 แสดงร้อยละตามประเภทอาหาร จำแนกตามฤดู และสภาพความนิยม

สภาพความนิยม	ยังเป็นที่นิยม		เกือบจะสูญหาย		สูญหาย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ฤดู								
ประเภทอาหารคาว							236	100.00
ฤดูร้อน	16	6.91	13	5.62	-	0.00	29	12.53
ฤดูฝน	29	12.53	30	12.69	1	0.43	60	25.92
ทั้งปี	63	35.86	61	26.35	3	1.30	147	63.50
ประเภทอาหารหวาน							149	100.00
ฤดูร้อน	7	4.70	5	3.36	1	0.67	13	8.72
ฤดูฝน	1	10.07	16	10.74	2	1.34	33	22.14
ทั้งปี	30	20.13	59	39.59	14	9.39	103	69.11
ประเภทอาหารว่าง							38	100.00
ฤดูร้อน	2	5.26	2	5.26	-	0.00	4	10.52
ฤดูฝน	2	5.26	4	10.52	-	0.00	6	15.79
ทั้งปี	15	39.47	11	28.94	2	5.26	28	73.67

จากตาราง อาหารท้องถิ่นภาคใต้ จำแนกตามฤดูกาล พบว่าประเภทอาหารคาว ส่วนใหญ่นิยมรับประทานทั้งปี คิดเป็นร้อยละ 63.50 รองลงมานิยมรับประทานในฤดูฝน คิดเป็นร้อยละ 25.92 และยังพบอีกว่าเป็นอาหารซึ่งนิยมรับประทานตลอดทั้งปี ที่เป็นที่นิยม และ เกือบจะสูญหาย คิดเป็นร้อยละ 35.86 และ 26.35 ตามลำดับ

ประเภทอาหารหวาน ส่วนใหญ่นิยมรับประทานทั้งปี คิดเป็นร้อยละ 69.11 รองลงมานิยมรับประทานเฉพาะในฤดูฝน คิดเป็นร้อยละ 22.14 และยังพบอีกว่าอาหารหวานซึ่งนิยมรับประทานทั้งปี ที่เป็นที่นิยม และเกือบจะสูญหาย คิดเป็นร้อยละ 39.59 และ 20.13 ตามลำดับ

ประเภทอาหารว่าง ส่วนใหญ่นิยมรับประทานทั้งปี คิดเป็นร้อยละ 73.67 รองลงมานิยมรับประทานเฉพาะในฤดูฝน คิดเป็นร้อยละ 15.79 และยังพบว่า เป็นอาหารซึ่งนิยมรับประทานทั้งปี ที่ยังเป็นที่นิยม และเกือบจะสูญหาย คิดเป็นร้อยละ 39.47 และ 28.94 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 รายชื่ออาหารท้องถิ่นภาคใต้ จำแนกตามเกือบจะสูญหาย เวลา เทศกาล และฤดูกาล (ต่อ)

ประเภท	ชื่ออาหาร	เวลา			เทศกาล								ฤดูกาล					
		เช้า	กลางวัน	เย็น	เข้าพรรษา	ออกพรรษา	ทอดผ้าป่า	สงกรานต์	ไหว้พระจันทร์	สงกรานต์	สงกรานต์	สงกรานต์	สงกรานต์	สงกรานต์	สงกรานต์			
																สงกรานต์	สงกรานต์	สงกรานต์
	แกงไก่กับหัวปลีจาก	*	*	*											*	*	*	*
	แกงขี้เหล็กกับไข่แดง	*	*	*											*			
	แกงคางพราวด์	*	*	*														
	แกงขาคอก	*	*	*														
	แกงน้ำเคียวใส่ใบก้ามกุ้ง	*	*	*														
	แกงน้ำส้มปลาเค็ม	*	*	*														
	แกงปลากะเบนนับดอกราชพฤกษ์	*	*	*											*			
	แกงปูหนักกับใบชะพลู	*	*	*											*			
	แกงปูหนักกับยอดมะขาม	*	*	*											*			
	แกงยอดกระเจียวกับปลาช่อนแห้ง	*	*	*											*			
	แกงเผ็ดต่างหน	*	*	*											*			
	แกงเผ็ดลูกเหล็กโคกกับใบรา	*	*	*											*			
	แกงเผ็ดหอยเสียบ	*	*	*											*			
	แกงพริกบอยนเคือง	*	*	*											*			
	แกงยอดเจ็ดพุ่มขาวกับเนื้อ	*	*	*											*			
	แกงยอดพวน	*	*	*											*			
	แกงเหมงพราวด์	*	*	*											*			
	แกงส้ม	*	*	*											*			
	แกงส้มฝรั่งกับปลา	*	*	*											*			
	แกงส้มมันไม้ออกกับกุ้งแห้ง	*	*	*											*			

ตารางที่ 14 รายชื่ออาหารท้องถิ่นภาคใต้ จำแนกตามยังเป็นที่เป็นนิยม เวลา เทศกาล และฤดูกาล

ประเภท	ชื่ออาหาร	เวลา			เทศกาล								ฤดูกาล					
		เช้า	กลางวัน	เย็น	สงกรานต์	วันเข้าพรรษา	วันออกพรรษา	วันลอยกระทง	วันมาฆบูชา	วันวิสาขบูชา	วันอาสาฬหบูชา	วันเข้าพรรษา	วันออกพรรษา	วันลอยกระทง				
อาหารหวาน ประเภทต้ม	แกงบวดพหน	*	*	*										*	*	*	*	
	ขนมโค	*	*	*										*	*	*	*	
	ขนมปากครอก	*	*	*										*	*	*	*	
	ขนมหวานพหน	*	*	*										*	*	*	*	
	ต้มใส่ใบและกุ้ง	*	*	*										*	*	*	*	
	บัวตอกโหนด	*	*	*										*	*	*	*	
	มันขี้หนูตุลุ่มพร้าว	*	*	*										*	*	*	*	
	ประเภทหนึ่ง	โกยบาโกย (ตำรับเดิม)	*	*	*										*	*	*	*
		โกยบาโกย (ปรับปรุง)	*	*	*										*	*	*	*
		ขนมดอกต้อย	*	*	*										*	*	*	*
ขนมเทียน		*	*	*										*	*	*	*	
	ขนมมันขี้หนู	*	*	*										*	*	*	*	
	ขนมหัวล้าน	*	*	*										*	*	*	*	
	ข้าวเหนียวสีสุก	*	*	*										*	*	*	*	

ตารางที่ 14 รายชื่ออาหารท้องถิ่นภาคใต้ จำแนกตามยี่งเป็นที่นิยม เวลา เทศกาล และฤดูกาล (ต่อ)

ประเภท	ชื่ออาหาร	เวลา			เทศกาล								ฤดูกาล			
		เช้า	กลางวัน	เย็น	สงกรานต์	วันพระ	วันขึ้นปีใหม่	วันสงกรานต์	วันเข้าพรรษา	วันออกพรรษา	วันลอยกระทง	วันมาฆบูชา	วันวิสาขบูชา	วันเข้าพรรษา	วันออกพรรษา	
ประเภทเบ็ดเตล็ด	เม็ดจ้ำปาตะหุบไข่ทอด	*	*	*											*	*
	กาจิงบาตู	*	*	*											*	*
	ขนมลา	*	*	*											*	*
	ข้าวเหนียวววนหนา	*	*	*											*	*
	ข้าวตอก	*	*	*											*	*
	ตาบับหมี่	*	*	*											*	*
	น้ำที่ตีบลูกโหนด	*	*	*											*	*
	ยาร่างฉามน้ำผึ้งเหลว	*	*	*											*	*

* หมายถึง อาหารที่นิยมรับประทานในเวลา เทศกาล และฤดูกาลต่าง ๆ

ตารางที่ 16 รายชื่ออาหารท้องถิ่นภาคใต้ จำแนกตามที่อยู่หาย เวลา เทศกาล และฤดูกาล (ต่อ)

ประเภท	ชื่ออาหาร	เวลา			เทศกาล								ฤดูกาล							
		เช้า	กลางวัน	เย็น	สงกรานต์	วันเข้าพรรษา	วันออกพรรษา	วันลอยกระทง	วันมาฆบูชา	วันวิสาขบูชา	วันอาสาฬหบูชา	วันเข้าพรรษา	วันออกพรรษา	วันลอยกระทง	วันมาฆบูชา	วันวิสาขบูชา	วันอาสาฬหบูชา			
ประเภทเม็ดเตล็ด	ขนมลูกขี้หม้อ ขนมหมี่ไก่เจียน กล้วยบัวตั้นน้ำทิพย์ ขนมควนน้ำแกง	*	*	*	*													*	*	*

* หมายถึง อาหารที่นิยมรับประทานในเวลา เทศกาล และฤดูกาลต่าง ๆ

ตารางที่ 19 รายชื่ออาหารท้องถิ่นภาคใต้ จำแนกตามที่อยู่หาย เวลา เทศกาล และฤดูกาล

ประเภท	ชื่ออาหาร	เวลา		เทศกาล							ฤดูกาล		
		ฤดูร้อน	ฤดูฝน	สงกรานต์	วันพระ	วันขึ้นปีใหม่	วันมาฆบูชา	วันวิสาขบูชา	วันอาสาฬหบูชา	วันเข้าพรรษา	วันออกพรรษา	วันลอยกระทง	วันเข้าพรรษา
อาหารว่าง	มันไม่ต้มจิ้มน้ำพริก เผิงหัวท้อ	*	*									*	*

* หมายถึง อาหารที่นิยมรับประทานในเวลา เทศกาล และฤดูกาลต่าง ๆ